

[Poul Møller.]

december 1958. Men kan den forventes fornyet, hvis vi om 2 år ikke længere køber varer i samme omfang som tidligere fra Tyskland? Giver ikke allerede de hollandske protester mod den dansk-britiske aftale en fornemmelse af det, der sker under den igangsatte udvikling? Vinder vi i kraft af de indgåede aftaler nogen eksportfremgang i England, er det da for pessimistisk at forudsige, at Holland vil forlange kompensation herfor inden for de seks til skade for os? Sandelig, der kan være grund til at tænke sig nøje om, før alt dette sættes i værk.

Og én ting bør stå os alle klart: giver tinget regeringen fuldmagt til i princippet at binde sig til de syv, så må det handle i bevidstheden om, at delingen kan blive varig, og at svælget kan blive dybere. Det vil være utilgiveligt at se bort fra denne risiko, og beroligende ord til gæster fra udlandet er veksler, hvorpå der ikke kan trækkes den dag, det kniber. Vi håber alle, at regeringen får ret i sin forventning om, at etableringen af de ydre syv kan blive redskabet til store europæiske forhandlinger, men ingen bør stemme i denne sag uden at være klar over, at regeringens håb kan vise sig at være ubegrundet, at det kan blive en permanent deling, og at den kan føre til et dybere og dybere svælg og dermed til det, der kaldes handelskrigs-lignende tilstande.

I hvis interesse er det da, Danmark handler så forpustet? Er det i Europas? Nej. Er det i Danmarks? Ja, det tror man vel, men man kan tage fejl, og man ved, at det er forhold uden for os, der vil afgøre, hvorvidt man tager fejl. Alle disse vanskeligheder med hensyn til de seks over for det store frihandelsområde, med hensyn til associeringsaftalen, er opstået på grund af modsætningsforholdet mellem England og Frankrig. Men vi har ikke megen indflydelse på udbedringen af dette modsætningsforhold, og derfor er jeg bange for, at det, vi gør i situationen, tjener Englands taktiske interesser i dette spil. Der er megen prestige i det, der her er foregået, endda stormagtsprestige, og der er megen krig om markeder i det, vi er vidne til. Storbritannien vil nu vise, at lægges der på kontinentet hindringer i vejen for engelske handelsforbindelser,

så er landet stærkt nok til at udsætte kontinentet for fare for at miste nogle af Europas fedeste markeder, og da er blikket selvsagt faldet på Skandinavien og Schweiz. Ved sin egen præferencepolitik over for Commonwealth har England tillige første-prioritet i store oversøiske markeder, men det har vi ikke, og derfor er det et stort spørgsmål, om vi burde have ladet os indrullere som brik i spillet.

På denne baggrund er de britiske indrømmelser forståelige, men absolut ikke overdådige. Og hvad har man i realiteten givet os? Jeg skal ikke anføre over for den høje regering det brev, vi har kunnet læse om i morgenaviserne, fra den engelske landbrugsminister til den britiske Farmers' Union; man forstår, det er et brev, der er skrevet til indvortes brug, og jeg kunne tænke mig, at også den danske regering i en tilsvarende situation var interesseret i at gøre sine indrømmelser så små som muligt over for sine egne. Jeg vil derfor se bort fra dette brev. Men ved en nøgtern bedømmelse: hvad har vi da opnået? På toldområdet vender vi jo blot tilbage til tilstanden indtil 1956. Vel er det et fremskridt, at vi bliver fri for bacontolden, naturligvis, men det giver os ingen fordele i forhold til tilstanden før 1956. Man har ikke opgivet imperiepræferencerne, og man har ikke opgivet den hjemlige subsidiepolitik. De indrømmelser, man tilsyneladende har gjort med hensyn til den engelske produktionspolitik, derunder først og fremmest produktionen af bacon, er jo ikke andet end en bekræftelse af den politik, man for længst fra den britiske regerings side har knæsat og for længst har offentliggjort. Det forekommer ikke os, at indrømmelserne er så betydelige, at de bør være motiverende for Danmark og medføre, at vi lader os skubbe ind i et frihandelsområde, som end ikke regeringen ser på med sindsro, og som indebærer indlysende faremomenter for Europa som helhed og for os i særdeleshed.

Men hvad kan vi da tilråde regeringen? Kan vi tilråde den, at Danmark forbliver uden for de seks og uden for de syv?

Lad mig straks sige, at jeg ikke tror, at Danmark kan forblive udenfor i det lange løb, men jeg betragter det absolut ikke som en håbløs situation, om vi foreløbig ser på, hvad det bliver til. Lad mig